

SHEKSPIR ASARLARIDA ANTONOMAZIYALARNING IJTIMOY OBRAZ YARATISHDAGI O'RNI

N.E.Mustafoyeva¹

Mas'ul muallif: Mustafoyeva Nodira Erkin qizi, Buxoro davlat pedagogika instituti magistratura talabasi.

Accepted: 11 Avgust 2026
Published: 11 Avgust 2026

Copyright: © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi.

Iqtibos uchun: Mustafoyeva, N. E. SHEKSPIR ASARLARIDA ANTONOMAZIYALARNING IJTIMOY OBRAZ YARATISHDAGI O'RNI / N. E. Mustafoyeva // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 7, № 2. — B. 159–162.

1. Buxoro davlat pedagogika instituti magistratura talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada Uilyam Shekspir asarlarida antonomaziyaning ijtimoiy obraz yaratishdagi o'rni tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida antonomaziyaning ijtimoiy identifikatsiya, baholash, lingvokulturologik kodlash va psixologik obraz yaratishdagi funksiyalari Shekspirning tragediya, komediya hamda tarixiy dramalari misolida o'rganildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, antonomaziya nafaqat stilistik vosita, balki personajlarning ijtimoiy mavqei, axloqiy qiyofasi va madaniy xususiyatlarini ifodalovchi muhim badiiy mexanizm hisoblanadi.

Kalit so'zlar: antonomaziya, ijtimoiy obraz, lingvokulturologiya, stilistika, personaj, madaniy kodlash, psixologik obraz.

РОЛЬ АНТОНОМАЗИИ В СОЗДАНИИ СОЦИАЛЬНОГО ОБРАЗА В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ШЕКСПИРА

Аннотация. В данной статье анализируется роль антономазии в создании социальных образов в произведениях Уильяма Шекспира. Рассматриваются функции антономазии как средства социальной идентификации, оценки, лингвокультурного кодирования и формирования психологических образов на материале трагедий, комедий и исторических драм Шекспира. Результаты исследования показывают, что антономазия выступает не только стилистическим приёмом, но и важным художественным механизмом выражения социального статуса, моральных качеств и культурных особенностей персонажей.

Ключевые слова: антономазия, социальный образ, лингвокультурология, стилитика, персонаж, культурное кодирование, психологический образ.

THE ROLE OF ANTONOMASIA IN CREATING SOCIAL IMAGES IN SHAKESPEARE'S WORKS

Abstract. This article examines the role of antonomasia in creating social images in William Shakespeare's works. The study investigates the functions of antonomasia as a means of social identification, evaluation, linguocultural coding, and psychological characterization in Shakespeare's tragedies, comedies, and historical plays. The findings demonstrate that antonomasia functions not only as a stylistic device but also as an important artistic mechanism for expressing the social status, moral qualities, and cultural characteristics of literary characters.

Keywords: antonomasia, social image, linguoculturology, stylistics, character, cultural coding, psychological image.

Kirish. Har bir davrning o'z talablari, har bir ijodkorning o'z uslubi bor. Vaqt o'tishi bilan tarjima tili tabiiy eskiradi. Ayni paytda unga o'quvchilarning munosabati sabab yangi tarjimaga ehtiyoj tug'ilaveradi. Chunki muayyan bir davrda aniq tarjimaga talab kuchli bo'lsa, muayyan vaqt o'tishi bilan davr o'quvchilari erkin tarjimoni talab qila boshlaydilar. Shu bois ham tarjimaga ijtimoiy hodisa va estetik kategoriya sifatida qaraladi.

O'zbekistonga Shekspir asarlari XX asrning 30-yillarida kirib keldi. 30-yillarning birinchi yarmidan e'tiboran o'zbek kitobxonlari inglizzabon mualliflar asarlari bilan yaqindan tanisha boshladilar. Bu davrda tarjimonlar e'tiborini buyuk ingliz dramaturgi Shekspir ijodi ko'proq o'ziga tortdi. Dramaturgning nazmda bitilgan "Veronalik ikki yigit" komediyasini 1930-yilda Javod Obidov, "Hamlet" tragediyasini esa 1934-yilda shoir Cho'lpon (P. A. Kanshinning 1893-yildagi nasriy tarjimasidan) nasriy yo'l bilan o'zbek tiliga tarjima qildi.

"Hamlet" tragediyasi tarjimasi ko'pgina jiddiy xato va kamchiliklarga ega bo'lishiga qaramasdan, o'zbek kitobxonlarining eng sevimli asarlaridan biriga aylandi va Hamza teatri repertuaridan mustahkam o'rin egalladi.

1964-yildan e'tiboran Shekspir sonetlari M. Shayxzoda, Yusuf Shomansur, Shunqor, Zohidjon Obidovlar tomonidan o'zbekchaga o'girilgan. Keyinchalik Shekspir qalamiga mansub 154 sonetning hammasi shoir Yusuf Shomansur tomonidan tarjima qilinib, 1978-yilda alohida kitob tarzida nashr etildi. 1980–90-yillarda Shekspirning "Makbet" fojiasi (Sa'dulla Ahmad tarjimasi)ning aslyatdan o'girilgan parchalari ham bosildi.

Inglizzabon mualliflar ijodidan amalga oshirilgan tarjimalar soni yil sayin ortib

bordi. Shekspirning "Hamlet" tragediyasi o'zbekchaga 1938-yilda Vohid Zohidov tomonidan ikkinchi bor tarjima qilindi. 1946-yilda esa "Romeo va Julietta" tragediyasi o'zbek tiliga o'girildi. 1960-yilda M. Shayxzoda Shekspirning o'zbek tiliga o'girilgan dramatik asarlari to'plami nashr etilishi munosabati bilan o'z tarjimasini qayta ko'rib chiqib, unga jiddiy tuzatishlar kiritdi. "Yuliy Sezar" (1958), "Veronalik ikki yigit" (1973, Uyg'un tarjimasini), "Qiyiq qizning quyilishi" (1965, Turob To'la), "O'n ikkinchi kecha va turfa hangomalar" (1966, G'. G'ulom) tarjimalari o'zbek kitobxonlariga taqdim etildi.

Shekspir asarlarining o'zbek tiliga tarjima qilinishi jarayoni uning badiiy tilidagi murakkab va ko'p qatlamli xususiyatlarni kitobxonga yetkazishda muhim rol o'ynadi. Tarjimonlar dramatik matndagi obrazlarning ijtimoiy-psixologik qirralarini saqlab qolishga, shuningdek, til birliklarining, jumladan antonomaziyaning semantik yukini imkon qadar aniq berishga harakat qilganlar. Shu jihatdan tarjima jarayoni nafaqat asarni boshqa tilga o'girish, balki undagi ijtimoiy obraz yaratish mexanizmlarini qayta tiklash vazifasini ham bajargan. Natijada Shekspir dramaturgiyasidagi personajlarning ijtimoiy qiyofasi o'zbek kitobxoniga ham tushunarli va ta'sirchan tarzda yetib kelgan.

Shekspir dramatik merosida personajlarning ijtimoiy qiyofasi faqat syujet va voqealar rivoji orqali emas, balki badiiy til vositalari orqali ham izchil va chuqur shakllantiriladi. Dramaturg tomonidan qo'llanilgan til birliklari qahramonlarning jamiyatdagi mavqei, axloqiy pozitsiyasi hamda madaniy muhit bilan munosabatini ochib beruvchi muhim vosita hisoblanadi. Aynan shu vositalar tizimida antonomaziya alohida o'rin tutadi. U Shekspir dramaturgiyasida shunchaki uslubiy bezak yoki ekspressivlikni kuchaytiruvchi figura bo'lib qolmay, balki ijtimoiy identifikatsiya, baholash va madaniy kodlash mexanizmi sifatida namoyon bo'ladi.

Shekspir dramaturgiyasida antonomaziya ijtimoiy identifikatsiya vositasi sifatida faol ishlatiladi. Qahramonlarning ism o'rniga ularning ijtimoiy mavqeini, axloqiy sifatini yoki jamiyatdagi vazifasini bildiruvchi nomlar bilan atalishi feodal jamiyatga xos bo'lgan iyerarxik tafakkurni aks ettiradi. Bundan tashqari, antonomaziya Shekspir asarlarida baholovchi funksiyani ham bajaradi. Qahramonlarga nisbatan qo'llanilgan antonomazik nomlar ularning axloqiy qiyofasiga muallif va jamiyat munosabatini ifodalaydi. Bu baholash bevosita izoh orqali emas, balki madaniy jihatdan tanish bo'lgan obrazlar va tushunchalar orqali amalga oshiriladi. Masalan, King Lear tragediyasida xiyonat va sadoqat masalasi markaziy o'rinni egallaydi. Qahramonlarga nisbatan ishlatiladigan antonomaziylar ularning dramatik holatini yanada keskinlashtiradi. "Thou art a traitor!" (King Lear). Bu yerda "traitor" (xiyonatkor) oddiy sifat emas, balki personajning butun axloqiy bahosini beruvchi antonomaziya. Tomoshabin uchun obraz bir zumda aniq baholanadi, u endi shunchaki inson emas, balki "xiyonat timsoli"ga aylanadi. Bunday nomlash Shekspir dramaturgiyasini kuchaytiradi, chunki ziddiyat faqat harakatda emas, balki til darajasida ham shakllanadi. O'quvchi yoki tomoshabin ushbu bahoni tushunish jarayonida o'zining madaniy bilimlariga, tarixiy xotirasiga va axloqiy tasavvurlariga tayanadi. Shu jihatdan antonomaziya Shekspir matnida madaniy kodlash mexanizmi sifatida muhim rol o'ynaydi.

Madaniy kodlash mexanizmi tushunchasiga kengroq va aniq tarzda nazar soladigan bo'lsak, u til birliklari orqali faqat individual ma'no emas, balki madaniyatga xos ijtimoiy va axloqiy ma'no ham uzatadi. Ya'ni, personajning ismi yoki unga berilgan sifat oddiy nomlash vazifasini bajarishdan tashqari, jamiyatdagi qadriyatlar, stereotiplar va ijtimoiy pozitsiyalarni ham "kodlaydi". Masalan, Shekspirning "Julius Caesar" asari qahramoni Brutus Sezarga nisbatan "The Serpent" ya'ni "ilon" metaforik nomini ishlatadi.

And therefore think him as a serpent's egg,
Which, hatch'd, would, as his kind, grow mischievous, And kill him in the shell.
(Julius Caesar, Act 2, Scene 1)

Tarjimasi:

Janjal izoh etilmaydi; faqat o'yla: u, balki,
Yuqoriga chiqib olgach xuddi shunday bo'lar, deb
Uni ilon tuxumi deb hisoblayu, ilonni
Tuxumdan chiqmay turib yanchib tashla beomon! [5,235]

Ushbu terminning lingvokulturologik asosiga nazar soladigan bo'lsak, Xristian-Yevropa madaniyatida ilon xiyonat, yashirin xavf sifatida qabul qilingan. Brutus, Sezarning hozirgi davrda zararsiz, boshqalar uchun yaxshi, lekin agar u hokimiyatni to'liq egallasa, u zolim bo'lishi mumkinligini izohlaydi va ushbu kod o'quvchiga oldindan bilish imkoniyatini beradi. Shu tarzda antonomaziya til orqali ijtimoiy obrazni shakllantirish mexanizmi sifatida ishlaydi.

Uilyam Shekspir asarlarida til va madaniyat o'zaro uzviy bog'langan holda namoyon bo'ladi, bu esa uning dramatik obrazlarini faqat individual shaxslar sifatida emas, balki muayyan davrga xos ijtimoiy, axloqiy va madaniy konseptlarning badiiy ifodasi sifatida idrok etishga imkon beradi. Lingvokulturologik yondashuvga ko'ra, til - bu faqat kommunikativ vosita emas, balki jamiyatning madaniy xotirasi va qadriyatlar tizimini aks ettiruvchi murakkab semiotik tizimdir.[3] Lingvokulturologiya til birliklarining ortida turgan madaniy ma'nolarni, milliy mentalitetni va tarixiy tajribani ochib berishga xizmat qiladi, hamda til va madaniyatni ajratib bo'lmaydigan yaxlit tizim sifatida o'rganadi. Shu nuqtayi nazardan, Shekspir ijodi ingliz Uyg'onish davri madaniyatining lingvistik modeli sifatida alohida ahamiyat kasb etadi, chunki unda jamiyatning ijtimoiy tuzilishi, axloqiy qarashlari va siyosiy munosabatlari til vositalari orqali badiiy ifoda topadi.

Shekspir dramaturgiyasida lingvokulturologik birliklar, xususan, ijtimoiy unvonlar, metaforik nomlashlar va antonomaziya orqali madaniy ma'no qatlamlari chuqur ochib beriladi. Misol uchun, "The King", "The Duke", "The Lord" kabi unvonlar faqatgina personajning mavqeini emas, balki feodal jamiyatga xos bo'lgan qat'iy ierarxik tuzilmani ham ifodalaydi. Bu til birliklari orqali tomoshabin yoki o'quvchi o'sha davr madaniy tizimini, hokimiyat munosabatlarini va ijtimoiy tabaqalanishni anglab yetadi. Shuningdek, Hamlet, Othello va King Lear kabi asarlarda uchraydigan obrazlar lingvokulturologik konseptlarning badiiy timsoliga aylanadi: "Hamlet" - ichki ikkilanish va falsafiy tafakkur, "Othello" -

rashk va ishonchsizlik, "King Lear" esa hokimiyat va adolat muammolarining ramzi sifatida namoyon bo'ladi.

Antonomaziya esa Shekspir ijodida lingvokulturologik ma'noni ifodalovchi eng muhim stilistik vositalardan biridir. U orqali personaj nomi individual referentdan chiqib, umumlashgan madaniy konsept darajasiga ko'tariladi. Natijada "Yago", "Romeo" yoki "Hamlet" kabi nomlar faqat adabiy qahramon emas, balki jamiyat ongida ma'lum xulq-atvor modeli yoki madaniy stereotip sifatida shakllanadi. Bu jarayonni R. A. Achilova ham ta'kidlab, antonomaziyaning ijtimoiy baholash va madaniy identifikatsiya vositasi sifatida izohlaydi. Stepanov esa lingvokulturologik konseptlarni til orqali ifodalanadigan va madaniy ongda mustahkamlanadigan mental birliklar sifatida talqin qiladi; bu yondashuv Shekspir dramaturgiyasida "hokimiyat", "sharaf", "xiyosat", "vijdon" kabi konseptlarning obrazlar va til vositalari orqali jonlanishini tushuntirishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Rossiyalik tilshunos Elena Sergeyevna Kubryakovaning ta'kidlashicha, til birliklari orqali ijtimoiy tajriba va madaniy bilimlar uzatiladi, bu esa Shekspir asarlaridagi personajlar va ularning ijtimoiy roli uchun ham to'g'ri keladi.[1,256]

Shu jihatdan, lingvokulturologiya Shekspir asarlarini tahlil qilishda nafaqat nazariy vosita, balki metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Shekspirning "Hamlet" asaridagi "Frailty, thy name is woman" – Hamlet, Act I, Scene II orqali yozuvchi Hamlet o'z onasining tez-tez erkaklar bilan xiyonat qilishini tanqid qiladi va ushbu "zaiflik"ni barcha ayollarga nisbatan umumlashtiradi. Ushbu iborani lingvokulturologik tahlil qilsak, bu orqali Shekspir o'z davrida, XVII asr ayollariga bo'lgan qarashlarini aks ettiradi. Shu tarzda uzviy bog'liqlik o'quvchiga jamiyatning gender stereotiplari, axloqiy me'yorlari va ijtimoiy qadriyatlar bilan yuzlashish imkonini beradi. Antonomaziya yordamida Shekspir individual obrazni (Gertrude) keng madaniy kontekstga joylashtiradi va o'quvchining badiiy idrokini boyitadi. Shuningdek, Shekspir asarlarida "Mars", "Venus", "Hercules" kabi mifologik nomlarning antonomaziya sifatida qo'llanishi ham lingvokulturologik obraz yaratishda muhimdir.

"He is a very Mars in battle."

(Henry V).

Ushbu misolda "Mars" shunchaki oddiy ism emas, balki urush xudosi timsolida shakllangan madaniy stereotipdir. Qahramonning jasorati xalq ongidagi mifologik fikr bilan qiyoslanadi.

Yana bir mifologik nomlar orqali antonomaziya ifodalanган parchaga e'tibor qilsak:

Look here upon this picture and on this,
he counterfeit presentment of two brothers.
See what a grace was seated on this brow,
Hyperion's curls, the front of Jove himself,
An eye like Mars' to threaten and command,
A station like the herald Mercury
New-lighted on a heaven

Tarjimasi:

Mana qarab ko'ringiz – ikkita sur'at
Suratlarda solinmish og'a va ini
Buni qarang: qanchalik joziba, ko'rkam.
Zevspeshona, sochlari Apollonvori,
Qarashlari Marsniki singari mag'rur,
Osmonning elchisi Merkuriy kabi
Ulug'vorlik va savlat bu kishiga jam.[2,151]

Shoir mazkur she'riy parchada Apollon, Mars, Merkuriy kabi antonomaziyalarni qo'llagan. Asarda tasvirlanishicha, Gamlet o'z onasining chiroyi va xususiyatlarini afsonaviy xudolar – Apollon, Mars, Merkuriyga o'xshatadi. Ma'lumki, Apollon yunon mifologiyasi va dinida Olimp xudosi bo'lib, Zevs va Letoning o'g'li, shifobaxsh etuvchi, sohibkaromat va san'at homiysidir. Apollonga sig'inish Kichik Osiyoda boshlangan, miloddan avvalgi 2-ming yillikda Yunonistonga, u yerdan Rimga tarqalgan. Dastlab cho'ponlar homiysi, olmozorlar xudosi deb tanilgan. Uni she'riyat va musiqa homiysi sifatida ham e'zozlashgan. Qadimgi yunon san'atida Apollon qo'lida o'q-yoy yoki musiqa asbobi ushlagan yosh yigit qiyofasida tasvirlangan. Shekspirning mazkur she'riy parchasida Gamlet onasini Apollonga o'xshatib, uni sohibkaromat, san'at va she'riyat homiysi sifatida talqin etishga harakat qilgan. Shoirning yuqorida keltirilgan she'riy parchasida Merkuriy so'zi ham antonomaziya sifatida qo'llangan. Merkuriy qadimgi Rim afsonalarida keltirilishicha, Yupiterning o'g'li, tijorat, san'at, kasb-hunarlar xudosi, sayohatchilar homiysi hisoblanadi. Odatda yunonlardagi Germes bilan qiyoslanadi. Merkuriy tasviri boshida safar qalpog'i, oyog'ida patli shippak, qo'lida tayoq bilan beriladi. Aytilganidek, shoir uni she'rida tijorat, san'at, kasb-hunarlar xudosi, sayohatchilar homiysi majoziy ma'nosida ishlatgan.

Achilova ham antonomaziyaning badiiy matnda "madaniy va semantik yukni kuchaytiruvchi baholovchi birlik" ekanini qayd etadi. Bu yondashuv yordamida o'quvchi va tadqiqotchi matnni badiiy jihatdan o'rganish bilan birga, davr madaniyati, ijtimoiy tuzilishi, axloqiy qadriyatlar va madaniy stereotiplarni ham anglay oladi. Shu bilan birga, antonomaziya Shekspir matnida lingvokulturologik vosita sifatida personajlarning ijtimoiy-madaniy qiyofasini shakllantiradi va o'quvchi idrokini boyitadi.

Antonomaziya nafaqat ijtimoiy yoki madaniy vaziyatni ifodalash vositasi sifatida, balki psixologik obrazlarni shakllantirishda ham samarali badiiy vosita hisoblanadi. Shekspir dramaturgiyasida qahramonlarning nomi, unvoni yoki ularni atashda ishlatilgan tavsiflar ularning psixologik holatini, ichki motivatsiyasini va qaror qabul qilish jarayonini o'quvchiga yetkazishda muhim rol o'ynaydi.

Ayniqsa, Macbeth tragediyasida antonomaziya qahramonning psixologik portretini yaratishda markaziy o'rin egallaydi. Asarda Macbeth o'zining jinoyatga yetaklovchi ichki holatini quyidagi so'zlar orqali ifodalaydi:

"I have no spur

To prick the sides of my intent, but only

Vaulting ambition, which o'erleaps itself

And falls on the other."

(Macbeth, Act I, Scene VII)

Ushbu parcha orqali Shekspir qahramonning ruhiy holatini bevosita izohlashdan qochib, uning ichki motivatsiyasini til birliklari orqali ifodalaydi. Macbeth bu holatda o'z shaxsini nomlashga ehtiyoj sezmaydi; aksincha, uni harakatga undayotgan ichki kuch markazga chiqadi. "Vaulting ambition" birikmasi qahramonning ongida hukmron bo'lib borayotgan ehtirosni umumlashtirgan holda ifodalaydi va shu orqali obrazning psixologik holatini belgilaydi. Psixologik nuqtayi nazardan, "vaulting ambition" birikmasi Macbethning ichki dunyosidagi asosiy ziddiyatni ochib beradi. U jinoyatni tashqi majburiyat yoki bosim sabab emas, balki o'zining ichki istagi tufayli amalga oshirishga tayyor ekanini anglaydi.

Mustafoyeva va Achilova tomonidan ilgari surilgan qarashlarga ko'ra, antonomaziya "obrazning psixologik mohiyatini nom darajasida ifodalash imkonini beruvchi semantik mexanizm" [4,46] hisoblanadi. Ushbu nazariy yondashuv Macbeth tragediyasidagi "vaulting ambition" misolida to'liq tasdiqlanadi. Qahramonning ismi emas, balki uning ichki ehtirosi markazga chiqadi va obrazning keyingi ruhiy evolyutsiyasini belgilab beradi. Shuningdek, ushbu antonomaziya Macbeth obrazining keyingi rivojiga psixologik asos yaratadi. Aynan shu ichki motivatsiya keyinchalik qo'rquv, shubha va ruhiy yemirilishga olib keladi. Demak, antonomaziya obrazning faqat hozirgi holatini emas, balki uning kelajakdagi psixologik o'zgarishlarini ham oldindan belgilovchi badiiy vosita vazifasini bajaradi.

Umumiy holda, Macbeth tragediyasidagi "vaulting ambition" antonomaziyasi Shekspir ijodida psixologik obraz yaratishning yorqin namunasidir. Ushbu birlik orqali qahramonning ichki motivatsiyasi, ruhiy ziddiyati va psixologik beqarorligi ochib beriladi. Antonomaziya shaxs nomini uning ichki holati bilan almashtirib, obrazni chuqur, ishonarli va dramatik qiladi. Aynan shu jihat Shekspir dramaturgiyasida psixologik obrazlarning kuchli va ta'sirchan bo'lishini ta'minlaydi.

Shekspir asarlari doirasida antonomaziyaning turli funksiyalari mavjud:

U o'z tragediyalarida antonomaziyaning dramatik kuchni oshirish va fojiali effekt yaratish uchun ishlatadi. Masalan, "King Lear" va "Shylock" nomlari ko'r-ko'rona farzandlariga kulfat keltiradigan ota va g'azabga to'la ochko'z sudxo'r kabi umumlashgan ma'nolarni ifodalay boshlagan. Shuningdek, "Othello" nomi rashk, ishonchsizlik va lagoning makkorligi tufayli yuzaga kelgan fojiali qulashni ifodalovchi antonomaziya sifatida namoyon bo'ladi.

Komediylarida antonomaziyaning qo'llash kulgili vaziyatlar yaratish va personajlar o'rtasidagi ziddiyatlarni yoritishga xizmat qiladi. Masalan, "Yoz kechasidagi tush" ("A Midsummer Night's Dream") asarida Oberon va Titania nomlari sehr, sevgi kuchi va pari olamini ifodalaydi. Keyingi komedik asar "Qiyiq qizning quyilishi" ("The Taming of the Shrew") da Katherina va Bianca nomlari ayollar xarakteri va o'sha davrdagi ijtimoiy rollar o'rtasidagi farqni yaqqol ko'rsatadi.

Antonomaziya tarixiy muhitni realistik tasvirlash va personajlarning tarixiy ahamiyatini kuchaytirish uchun qo'llanadi. Shekspirning tarixiy dramalarida bu usul davr ruhini qayta yaratadi, tarixiy voqealar va shaxslarning ahamiyatini yoritadi hamda yorqin obrazlar hosil qiladi. Masalan, Richard III nomi makkorlik, shafqatsizlik va siyosiy hiyla timsohga aylangan. "Yuliy Sezar" asarida esa Brutus va Kassiy nomlari fitna, qotillik va siyosiy kurash bilan bog'liq ramzga aylangan.

Shekspirning "Romeo va Julietta" asarida ham antonomaziyaning ko'rish mumkin. Xususan, Merkutsio Tibbaltning "the Prince of Cats" deb ataydi, bu esa Tibbaltning jangovar mahorati va makkorligini ta'kidlaydi. Bu unvon uning tajovuzkor xatti-harakatlarini va mojaro chiqarish qobiliyatini mushukka o'xshatib ifodalaydi.

Bundan tashqari, Merkutsio "the Prince of Wits" deb ham ataladi. Bu unvon uning aqlli va hazilkash xarakterini ifodalaydi hamda asarga yengillik kiritadi. Uning zukkoligi va hazilkashligi asardagi jiddiy mavzular va personajlar bilan kontrast hosil qilib, asarning umumiy dinamikasini kuchaytiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- [1] Кубрякова Е.С. Language and Knowledge. – М.: URSS, 2005. – 256 с.
- [2] Maqsud Shayxzoda. Hamlet. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1983. – 151 b.
- [3] Maslova, V.A. Lingvokulturologiya. – Moscow: Academia, 2001.
- [4] Mustafoyeva N.E., Achilova R.A. Comparative Analysis of Antonomasia in English and Uzbek Press // Western European Journal of Linguistics and Education. – 2024. – Vol. 2, No. 12. – P. 45–50.
- [5] Uyg'un. Tanlangan asarlar. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1981. – 235 b.